

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 9. december 2004

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service

(Forbedring af muligheden for madordninger i daginstitutioner mod fuld forældrebetaling)

[af familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget. Familie- og forbrugerministeren har stillet ændringsforslag nr. 2 og Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 3.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. oktober 2004 og var til 1. behandling den 10. november 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget blev den 1. oktober 2004 sendt i høring. Den 5. november 2004 sendte familie- og forbrugerministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget. Den 3. december 2004 sendte familie- og forbrugerministeren supplerende høringssvar til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 14 spørgsmål til familie- og forbrugerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF, KF og Flemming Oppfeldt (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af familie- og forbrugerministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de af Socialdemokratiet stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget er enige i intentionerne i lovforslaget, som gør det muligt for kommunerne at etablere madordninger i børneinstitutioner og vuggestuer mod fuld forældrebetaling.

For det første er det et stærkt ønske fra forældreside. For det andet er det positivt, at man kan tilbyde børn et sundt og ernæringsrigt måltid mad.

I den nugældende lov er der den begrænsning, at madprisen skal svare til kostomkostningerne.

Det har imidlertid vist sig, at ordningen besværliggøres af, at man ikke kan indregne tilberedelsen af maden i prisen.

Dansk Folkeparti har erfaret, at både forældre, institutioner og kommuner ønsker den nuværende ordning ændret, så der er mulighed for også at kunne indregne lønomkostninger til eksempelvis en køkkenmedarbejder i forældrebetalingen.

Et *andet mindretal* i udvalget (S) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Såfremt ændringsforslag nr. 1 og 3 ikke vedtages, vil mindretallet stemme imod lovforslaget ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (RV) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag. Såfremt ændringsforslagene ikke vedtages, vil mindretallet stemme imod lovforslaget ved 3. behandling.

Et *femte mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 1 og for ændringsforslag nr. 2 og 3.

Et *sjette mindretal* i udvalget (KD) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 2 og 3 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 1.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af *et mindretal* (S), tiltrådt af *et mindretal* (SF og RV):

1) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 15 b, stk. 1, indsættes i 1. pkt. efter »11« ordene: »til børn i alderen fra 3 år og derover«.

[Ændring af lovens målgruppe, så den ikke omfatter de 0-2-årige]

Af *familie- og forbrugerministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

2) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 15 b, stk. 1, udgår 2. pkt., og i stedet indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Kommunen kan herunder beslutte, at lønudgifter, der medgår til madordninger, kan indregnes i forældrenes betaling. Kommunen skal fastsætte et maksimumbeløb for forældrenes betaling til madordninger.«

[Loft for forældrebetaling]

Af *et mindretal* (S), tiltrådt af *et mindretal* (SF, RV, EL og KD):

3) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 15 b indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Forældre, der får forhøjet tilskud til børns ophold i dagtilbud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, jf. § 15, stk. 6, skal have et tilsvarende forhøjet tilskud til brug for betalingen til en madordning.««

[Sikring af friplads]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at der ikke kan etableres forældrebetalte madordninger for børn i alderen 0-2 år, men kun for børn fra 3 år og opefter. Forældre til børn i alderen 0-2 år, der går i daginstitutioner, hvor maden ikke indgår, kan således ikke vælge at betale for en madordning i institutionen, men skal give barnet mad med hjemmefra.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Ændringsforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for mellemværendet mellem stat og kommune.

Ændringsforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Til nr. 2

Ændringsforslaget betyder, at kommunerne ikke alene kan, men skal fastsætte et maksimumbeløb for forældrenes betaling for børnenes mad.

Ændringsforslaget indebærer, at hvis kommunen træffer beslutning om at give forældrebestyrelsen for den enkelte daginstitution mulighed for at indføre forældrebetalte madordninger, har kommunen samtidig pligt til at fastsætte et maksimumbeløb for forældrenes betaling for børnenes mad. Det gælder, uanset om der kun betales for udgifterne til selve maden eller også for lønudgifter forbundet med madordningen.

Baggrunden er et ønske om bedre at sikre, at der ikke etableres madordninger, der bliver alt for dyre for forældrene.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Ændringsforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for mellemværendet mellem stat og kommune.

Ændringsforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Til nr. 3

Ændringsforslaget indebærer, at forældre, der får forhøjet tilskud til børns ophold i dagtilbud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, og som vælger at benytte en madordning i stedet for at give barnet mad med hjemmefra, også vil være berettiget til at få tilskud fra kommunen til hel

eller delvis dækning af udgiften til madordningen. Tilskuddet fra kommunen vil procentuelt svare til det forhøjede tilskud, jf. bekendtgørelse nr. 890 af 6. november 2003 om kommunens tilskud til brug for dagtilbud til børn, forældrenes egenbetaling og fripladstilskud m.v.

Bortfalder retten til forhøjet tilskud til børns ophold i dagtilbud, bortfalder også tilskuddet til madordningen.

Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige

Det skønnes, at ændringsforslaget vil medføre en årlig kommunal udgift til nedsættelse af betalingen for madordninger svarende til ca. 19 mio. kr. Hertil kommer udgifter til administration som følge af ændringsforslaget.

Ved skønnet er forudsat, at 25 pct. af de 0-5-årige børn i vuggestue, børnehaver og andre institutioner efter serviceloven, som ikke allerede er omfattet af en madordning med frokost, der tilbydes som en del af daginstitutionens almindelige tilbud, vil blive omfattet af en madordning med fuld forældrebetaling. Det er forudsat, at udgiften ved madordningerne udgør 11 kr. pr. barn pr. dag i gennemsnit.

Ca. 23 pct. af de 0-2-årige og ca. 21 pct. af de 3-5-årige vil modtage tilskud til delvis nedsættelse af betalingen for madordningen, og ca. 6 pct. af de 0-2-årige og ca. 4 pct. af de 3-5-årige vil modtage et tilskud, der fuldt ud dækker udgiften ved at deltage i madordningen. Det er i beregningen forudsat, at forældre, der får tildelt hel eller delvis friplads af økonomiske grunde, vil få en tilsvarende relativ nedsættelse af betalingen for madordningen.

Kommunerne skal kompenseres for merudgifterne. Ændringsforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Else Winther Andersen (V) Hans Andersen (V) Flemming Oppfeldt (UFG)

Troels Lund Poulsen (V) Pia Kristensen (DF) Jette Jespersen (DF)

Charlotte Dyremose (KF) nfm. Helge Adam Møller (KF) Tove Videbæk (KD) fmd.

Jette Bergenholz Baurup (S) Grete Schødts (S) Jørn Pedersen (S) Sandy Brinck (S)

Lotte Bundsgaard (S) Villy Søvndal (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	54 *	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 74**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat, fra familie- og forbrugerministeren
- 2 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Supplerende høringssvar, fra familie- og forbrugerministeren
- 4 Ændringsforslag fra familie- og forbrugerministeren
- 5 1. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 74**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om, hvordan arbejdet med at inddrage børnene i tilberedning af et måltid fremover skal tilrettelægges, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om konsekvenserne for småbørns sundhed, ved at aldersgrænsen i loven ophæves, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om, hvordan det sikres, at forældre, som ikke ønsker at gøre brug af ordningen, heller ikke kommer til at betale for de investeringer, der er i institutionerne i forbindelse med etablering af ordningen, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om forpligtelser i relation til ansættelse af lønnet personale, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om, hvor mange institutioner der har indført madordninger siden ordningens indførelse, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om, hvor mange institutioner der har nedlagt deres madordninger, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvor mange forældre der har gjort brug af madordningerne, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om den samlede stigning i brugerbetalingen for forældre, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om, hvor mange integrerede institutioner der har tilbudt mad til deres børnehavebørn, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om priseksempler på, hvad det har kostet forældre, der har gjort brug af ordningen, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer friplads på madordninger for børn, som har økonomisk friplads, til familie- og

forbrugerministeren, og ministerens svar herpå

- 13 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer et loft over, hvor dyre ordningerne må være, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer, at de 0-2-årige ikke bliver omfattet af lovforslaget, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå